

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

33

Όν/μο:.....

Α΄ Λυκείου

Ύλη: Τρίγωνα

10-11-13

Θέμα 1^ο:

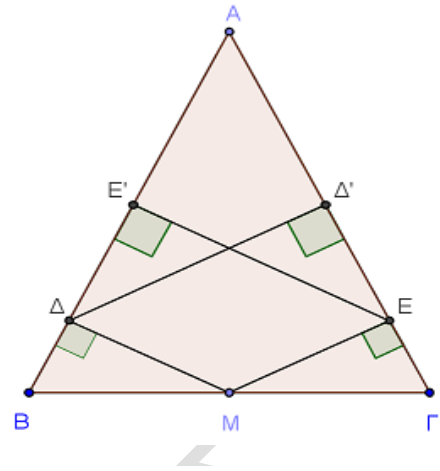
- A.** Να διατυπώσετε τα κριτήρια ισότητας ορθογωνίων τριγώνων. (7 μον.)
- B.** Να αποδείξετε ότι η διάμεσος ισοσκελούς τριγώνου που αντιστοιχεί στη βάση του, είναι ύψος και διχοτόμος. (6 μον.)
- Γ.** Να αποδείξετε ότι κάθε σημείο της διχοτόμου μιας γωνίας ισαπέχει από τις πλευρές της και αντίστροφα, κάθε εσωτερικό σημείο της γωνίας που ισαπέχει από τις πλευρές είναι σημείο της διχοτόμου. (7 μον.)
- Δ.** Να χαρακτηρίσετε με **(Σ)** Σωστό ή **(Λ)** Λάθος τις παρακάτω προτάσεις :
- i.** Ένα τρίγωνο που έχει δύο πλευρές ίσες είναι ισόπλευρο. Σ Λ
- ii.** Οι γωνίες της βάσης του ισοσκελούς τριγώνου είναι πάντα οξείες. Σ Λ
- iii.** Τα κύρια στοιχεία ενός τριγώνου είναι το ύψος, η διάμεσος και η διχοτόμος. Σ Λ
- iv.** Το συμμετρικό ευθύγραμμου τμήματος ως προς σημείο που δεν ανήκει στο φορέα του είναι τμήμα ίσο με αυτό. Σ Λ
- v.** Ο γεωμετρικός τόπος των σημείων που ισαπέχουν από δύο τεμνόμενες ευθείες είναι κύκλος με κέντρο την κορυφή της γωνίας που σχηματίζουν οι ευθείες. Σ Λ
- (5x1=5μον.)**

Θέμα 2^ο:

- A.** Θεωρούμε κύκλο με κέντρο O , μια ακτίνα του OA και ένα τυχαίο σημείο K αυτής. Με κέντρο το K γράφουμε κύκλο, ο οποίος τέμνει τον πρώτο κύκλο στα σημεία B και Γ .
- i.** Να αποδείξετε ότι τα τρίγωνα OKB και $OK\Gamma$ είναι ίσα. (7 μον.)
- ii.** Να αποδείξετε ότι η OA είναι μεσοκάθετος του $B\Gamma$. (6 μον.)
- B.** Να δείξετε ότι το συμμετρικό τριγώνου $AB\Gamma$ ως προς την κορυφή A είναι το τρίγωνο $AB'\Gamma'$ που ορίζεται από τα συμμετρικά B' και Γ' των B και Γ αντίστοιχα ως προς το A . Να αποδείξετε ότι τα τρίγωνα είναι ίσα. (12 μον.)

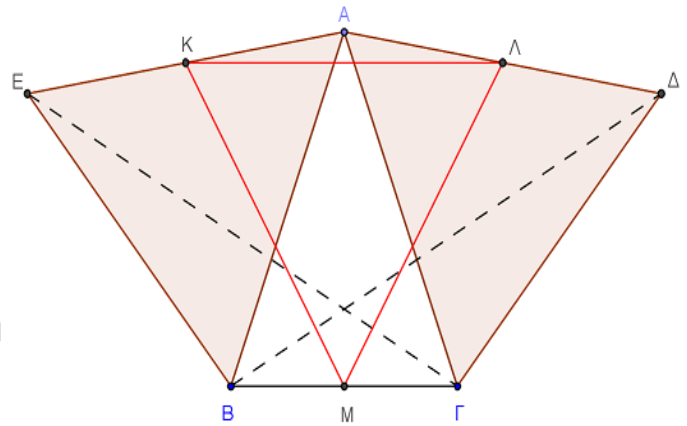
Θέμα 3^ο:

A. Έστω ισοσκελές τρίγωνο $AB\Gamma$ ($AB=AG$), M το μέσο της $B\Gamma$, $M\Delta \perp AB$ και $ME \perp AG$. Αν $\Delta\Delta' \perp AG$ και $EE' \perp AB$, να αποδείξετε ότι $\Delta\Delta' = EE'$. (12 μον.)

B. Εξωτερικά ενός ισοσκελούς τριγώνου $AB\Gamma$ ($AB=AG$) κατασκευάζουμε τα ισόπλευρα τρίγωνα ABE και $AG\Delta$. Να αποδείξετε ότι :

- i. Τα τρίγωνα ABE και $AG\Delta$ είναι ίσα. (4 μον.)
- ii. $B\Delta = EG$. (4 μον.)
- iii. Αν K , Λ και M είναι τα μέσα των πλευρών EA , $A\Delta$ και $B\Gamma$ αντίστοιχα, τότε το τρίγωνο $K\Lambda M$ είναι ισοσκελές. (5 μον.)

Θέμα 4^ο:

A. Να κυκλώσετε το (Σ) ή το (Λ) στις προτάσεις :

1. $(\alpha - \beta)^2 = (\beta - \alpha)^2$	Σ	Λ
2. $\alpha^2 + \beta^2 = (\alpha - \beta)^2 + 2\alpha\beta$	Σ	Λ
3. Αν $\alpha + \beta + \gamma = 0$ τότε $\alpha^3 + \beta^3 + \gamma^3 = 3\alpha\beta\gamma$	Σ	Λ
4. $\alpha > \beta \Leftrightarrow \alpha^2 > \beta^2$	Σ	Λ
5. $\alpha < \beta \Leftrightarrow \alpha^3 < \beta^3$	Σ	Λ
6. $\alpha > \beta$ και $\gamma > \delta \Rightarrow \alpha\gamma > \beta\delta$	Σ	Λ
7. $\frac{\alpha}{\beta} > \frac{\gamma}{\delta} \Rightarrow \frac{\beta}{\alpha} < \frac{\delta}{\gamma}$	Σ	Λ
8. Αν $\frac{\alpha}{\beta} > 1$ τότε $\alpha > \beta$.	Σ	Λ
9. $\alpha^2 + \beta^2 + \gamma^2 > 0 \Leftrightarrow \alpha \neq 0$ ή $\beta \neq 0$ ή $\gamma \neq 0$	Σ	Λ
10. $\left(\frac{1}{2}\right)^{100} > \left(\frac{1}{2}\right)^{10}$	Σ	Λ

(5 μον.)

Β. Δίνεται η παράσταση $A(x) = \frac{x^2 + x}{x^2 - 1} - \frac{x + 2}{x^2 + x - 2}$.

1. Να βρείτε για ποιες τιμές του x ορίζεται η παράσταση . **(3 μον.)**
2. Να απλοποιηθεί η παράσταση . **(3 μον.)**

Γ. Να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης :

$$K = \frac{\alpha^2 + \alpha\beta + \beta^2}{\alpha + \beta} - \frac{\alpha^2 - \alpha\beta + \beta^2}{\alpha - \beta} + \frac{2\beta^3 - \beta^2 + \alpha^2}{\alpha^2 - \beta^2}, \quad \alpha \neq \beta, \quad \alpha \neq -\beta$$

(5 μον.)

Δ. 1. Αν $0 < \alpha \leq 2$ και $1 \leq \beta < 3$ να βρείτε μεταξύ ποιών αριθμών περιέχεται η τιμή της παράστασης $3\alpha - \beta + 2$. **(3 μον.)**

2. Αν $\beta > \alpha > 0$ να δείξετε ότι :

α) $\frac{\alpha}{1+\alpha} < \frac{\beta}{1+\beta}$ β) $\frac{\alpha}{1+\alpha} < \frac{\alpha+\beta}{1+\beta}$ **(3 μον.)**

3. Αν $\alpha, \beta > 0$ να δείξετε ότι : $\frac{\alpha+\beta}{1+\alpha+\beta} < \frac{\alpha}{1+\alpha} + \frac{\beta}{1+\beta}$. **(3 μον.)**

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

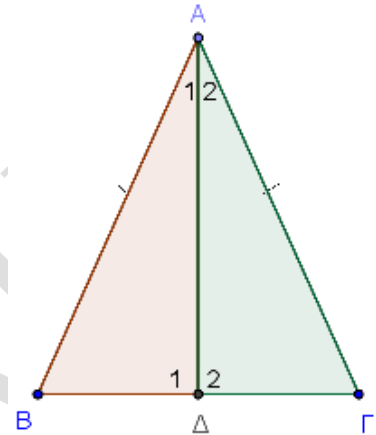
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ(Ενδεικτικές)

Θέμα 1^ο:

A. Δύο ορθογώνια τρίγωνα είναι ίσα , όταν έχουν :

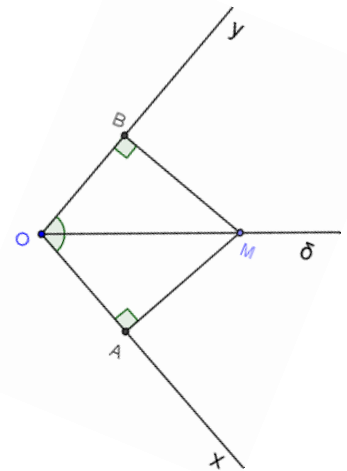
- Δύο ομόλογες πλευρές τους ίσες μία προς μία .
- Μία πλευρά και την προσκείμενη σε αυτή οξεία γωνία αντίστοιχα ίσες μία προς μία .

B. Έστω ισοσκελές τρίγωνο ΑΒΓ με ΑΒ=ΑΓ και ΑΔ η διάμεσός τους . Τα τρίγωνα ΑΒΔ και ΑΓΔ έχουν ΑΒ=ΑΓ, ΑΔ κοινή και ΒΔ=ΔΓ , άρα (ΠΠΠ) είναι ίσα , οπότε $\hat{A}_1 = \hat{A}_2$, και $\hat{\Delta}_1 = \hat{\Delta}_2$. Από τις ισότητες αυτές προκύπτει αντίστοιχα ότι η ΑΔ είναι διχοτόμος και ύψος .

Γ. Έστω μία γωνία $\hat{\alpha}$ και Μ ένα σημείο της διχοτόμου της Οδ . Φέρουμε ΜΑ ⊥ Οα και ΜΒ ⊥ Οβ . Τότε τα ορθογώνια τρίγωνα ΑΟΜ και ΒΟΜ είναι ίσα γιατί έχουν $\hat{A} = \hat{B} = 90^\circ$, ΟΜ κοινή και $\hat{ΜΟΑ} = \hat{ΜΟΒ}$. Επομένως , ΜΑ=ΜΒ .

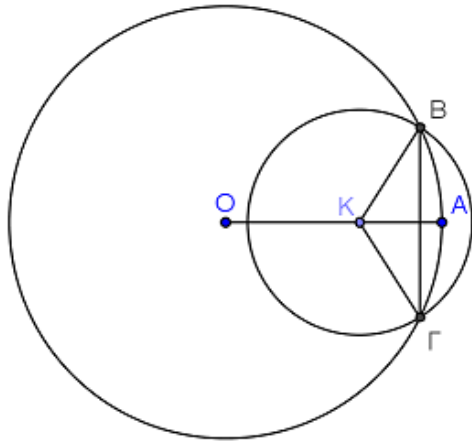
Αντίστροφα . Έστω Μ ένα εσωτερικό σημείο της γωνίας . Φέρουμε ΜΑ ⊥ Οα και ΜΒ ⊥ Οβ και υποθέτουμε ότι ΜΑ=ΜΒ . Τότε τα τρίγωνα ΑΟΜ και ΒΟΜ είναι πάλι ίσα , αφού $\hat{A} = \hat{B} = 90^\circ$, ΟΜ κοινή και ΜΑ=ΜΒ και επομένως $\hat{ΜΟΑ} = \hat{ΜΟΒ}$, οπότε το Μ είναι σημείο της διχοτόμου Οδ .

- Δ. i. Λ   ii. Σ   iii. Λ   iv. Σ   v. Λ**

Θέμα 2^ο:

A.

Υ	(σχήμα)
Σ	i. $\triangle OKB = \triangle OKG$ ii. $OA \text{ μέσο } \perp BG$

i. Συγκρίνουμε τα $\triangle OKB, \triangle OKG$:

1. $OB = OG$ (ως ακτίνες του κύκλου (O, OA)) 2. OK : κοινή 3. $KB = KG$ (ως ακτίνες του κύκλου (K, KB))	}	Π-Π-Π $\Rightarrow$ Τα τρίγωνα είναι ίσα

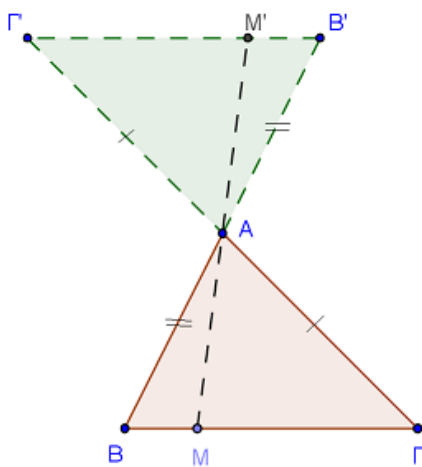
ii Επίσης $OB=OG$ άρα το O ισαπέχει από τα B και Γ .

Επίσης $KB=KG$ άρα το K ισαπέχει από τα B και Γ .

Οπότε το O και το K ανήκουν στην μεσοκάθετο του $B\Gamma$.

Και εφόσον δύο σημεία ορίζουν μία ευθεία η OK είναι μεσοκάθετος του $B\Gamma$. O, K, A συνευθειακά , άρα η OA είναι μεσοκάθετος του $B\Gamma$.

B.

Θεωρούμε τρίγωνο $AB\Gamma$. Φέρουμε τα συμμετρικά των A, B, Γ ως προς το A που είναι τα A, B', Γ' αντίστοιχα .

Συγκρίνουμε τα τρίγωνα $AB\Gamma, AB'\Gamma'$:

1. $AB = AB'$ (Y) 2. $A\Gamma = A\Gamma'$ (Y) 3. $\hat{B}\hat{A}\hat{\Gamma} = \hat{B}'\hat{A}\hat{\Gamma}'$ (ως κατακορυφήν)	}	Π-Γ-Π $\Leftrightarrow$

Τα τρίγωνα είναι ίσα . Έστω ένα τυχαίο σημείο M του τριγώνου $AB\Gamma$. Θα δείξουμε ότι το M' είναι το συμμετρικό του , δηλαδή ότι $AM=AM'$

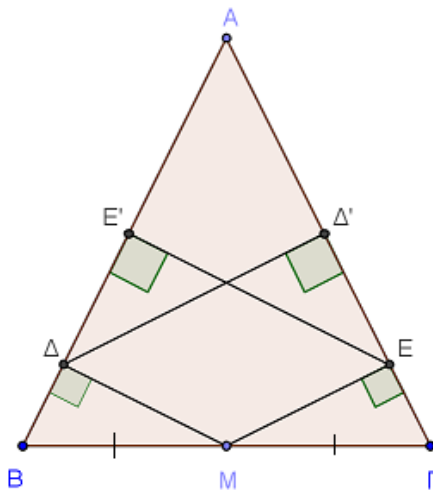
Συγκρίνουμε τα τρίγωνα $\triangle ABM$, $\triangle AB'M'$:

1. $\hat{B} = \hat{B}'$ (προηγούμενη σύγκριση)
  2. $\hat{MAB} = \hat{M'A'B'}$ (ως κατακορυφήν)
  3. $BA = B'A$ (Y)
- } $\Gamma-\Pi-\Gamma$
 $\Leftrightarrow$

Τα τρίγωνα είναι ίσα .Οπότε τα αντίστοιχα στοιχεία τους είναι ίσα δηλαδή $AM=AM'$

Θέμα 3^ο:

A.

Y	$AB = AG$ $M\Delta \perp AB$ $A\Delta' \perp AG$ $BM = MG$ $ME \perp AG$ $EE' \perp AB$
Σ	$\Delta\Delta' = EE'$

Συγκρίνουμε τα ορθογώνια τρίγωνα $\triangle B\Delta M$, $\triangle GEM$:

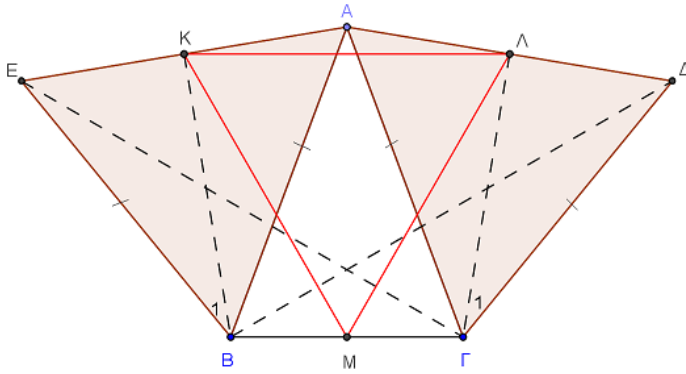
1. $BM = MG$ (Y)
  2. $\hat{B} = \hat{G}$ (ως προσκείμενες στη βάση του ισοσκελούς)
- } $\Rightarrow$

Τα ορθογώνια τρίγωνα έχουν μια πλευρά και μία οξεία τους γωνία ίσες μία προς μία άρα είναι ίσα . Οπότε , όλα τους τα αντίστοιχα στοιχεία ίσα , δηλαδή $\Delta B = E\Gamma$ (1) . Συγκρίνουμε τα ορθογώνια τρίγωνα $\triangle A\Delta\Delta'$, $\triangle AE'E$:

1. $\hat{A}$: κοινή
  2. $A\Delta = \Delta E$ (ως διαφορές των ίσων τμημάτων)
 $AB = AG$, $\Delta B = E\Gamma$
- } $\Rightarrow$

Τα ορθογώνια τρίγωνα έχουν μία πλευρά και μία οξεία τους γωνία αντίστοιχα ίσες , μία προς μία , άρα είναι ίσα . Οπότε θα είναι $\Delta\Delta' = EE'$.

B.

Υ	$\triangle$ $\triangle$ $\triangle$	$\triangle$ $\triangle$ $\triangle$
	$\triangle$ $\triangle$ $\triangle$	$\triangle$ $\triangle$ $\triangle$
Σ	$\triangle$	$\triangle$
	i.	$\triangle$
	ii.	$\triangle$
	$\triangle$	$\triangle$
	iii.	$\triangle$

i. Συγκρίνουμε τα $\triangle ABE, \triangle A\Gamma\Delta$:

$$\left. \begin{array}{l} 1. AE = A\Delta (Y) \\ 2. AB = A\Gamma (Y) \\ 3. EB = \Delta\Gamma (Y) \end{array} \right\} \text{Π-Π-Π} \Rightarrow \text{τα τρίγωνα είναι ίσα.}$$

ii. Συγκρίνουμε τα $\triangle EB\Gamma, \triangle \Delta\Gamma B$:

$$\left. \begin{array}{l} 1. EB = \Gamma\Delta (Y) \\ 2. B\Gamma : \text{κοινή} \\ 3. \hat{EB}\Gamma = \hat{\Delta}\Gamma B (\text{ως αθροίσματα ίσων γωνιών } \hat{EBA} + \hat{AB}\Gamma = \hat{\Delta}\Gamma A + \hat{A}\Gamma B) \end{array} \right\} \text{Π-Γ-Π} \Rightarrow$$

Τα τρίγωνα είναι ίσα , άρα τα αντίστοιχα στοιχεία τους ίσα , οπότε $B\Delta = E\Gamma$.

iii. Φέρουμε τις $KB, \Lambda\Gamma$.

Συγκρίνουμε τα $\triangle KEB, \triangle \Lambda\Delta\Gamma$:

$$\left. \begin{array}{l} 1. KE = \Lambda\Delta (\text{ως μισά ίσων πλευρών}) \\ 2. EB = \Gamma\Delta (Y) \\ 3. \hat{B}_1 = \hat{\Gamma}_1 (\text{ως μισά ίσων γωνιών } \hat{B} = \hat{\Gamma} \text{ και στα ισόπλευρα } \triangle BEA, \triangle \Lambda\Delta\Gamma \text{ οι διάμεσοι } BK, \Lambda\Gamma \text{ θα είναι και διχοτόμοι}) \end{array} \right\} \text{Π-Γ-Π} \Rightarrow$$

Τα τρίγωνα είναι ίσα , οπότε $KB = \Lambda\Gamma(1)$

Συγκρίνουμε τα $\triangle KBM, \triangle LGM$:

$$\left. \begin{array}{l} 1. KB = LG \text{ (1)} \\ 2. BM = MG \text{ (Y)} \\ 3. \angle KBM = \angle LGM \text{ (ως αθροίσματα ίσων γωνιών} \\ \quad \angle KBA + \angle ABG = \angle LGA + \angle AGB) \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{Π-Γ-Π} \\ \Rightarrow \end{array}$$

Τα τρίγωνα είναι ίσα , άρα $KM = LM$, οπότε το KLM είναι ισοσκελές .

Θέμα 4^ο:

A. 1Σ , 2Σ , 3Σ , 4Λ , 5Σ , 6Λ , 7Λ , 8Λ , 9Σ , 10Λ

B. 1. Η παράσταση ορίζεται όταν δεν μηδενίζονται οι παρανομαστές .
Είναι :

$$\bullet x^2 - 1 = 0 \Leftrightarrow (x-1)(x+1) = 0 \Leftrightarrow x = 1 \text{ ή } x = -1$$

$$\bullet x^2 + x - 2 = 0 \Leftrightarrow (x-1)(x+2) = 0 \Leftrightarrow x = 1 \text{ ή } x = -2$$

Η παράσταση επομένως ορίζεται για $x \neq -1$, $x \neq -2$ και $x \neq 1$

2. Η παράσταση γράφεται :

$$A(x) = \frac{x(x+1)}{(x+1)(x-1)} - \frac{x+2}{(x-1)(x+2)} = \frac{x}{x-1} - \frac{1}{x-1} = \frac{x-1}{x-1} = 1$$

Γ. Έχουμε :

$$\begin{aligned} K &= \frac{(\alpha^2 + \alpha\beta + \beta^2)(\alpha - \beta) - (\alpha^2 - \alpha\beta + \beta^2)(\alpha + \beta) + 2\beta^3 - \beta^2 + \alpha^2}{(\alpha + \beta)(\alpha - \beta)} = \\ &= \frac{(\alpha^3 - \beta^3) - (\alpha^3 + \beta^3) + 2\beta^3 + \alpha^2 - \beta^2}{(\alpha + \beta)(\alpha - \beta)} = \frac{\alpha^3 - \beta^3 - \alpha^3 - \beta^3 + 2\beta^3 + \alpha^2 - \beta^2}{\alpha^2 - \beta^2} = \\ &= \frac{\alpha^2 - \beta^2}{\alpha^2 - \beta^2} = 1. \end{aligned}$$

$$\Delta.1. \text{ Έχουμε : } \begin{array}{l} 0 < \alpha \leq 2 \\ 1 \leq \beta < 3 \end{array} \begin{array}{l} \xrightarrow{\cdot 3} 0 < 3\alpha \leq 6 \\ \xrightarrow{\cdot (-1)} -1 \geq -\beta > -3 \end{array} \begin{array}{l} \Rightarrow 0 < 3\alpha \leq 6 \\ \Rightarrow -3 < -\beta \leq -1 \end{array} \begin{array}{l} \xrightarrow{(+)} \\ \xrightarrow{(+2)} \end{array}$$

$$-3 < 3\alpha - \beta \leq 5 \Rightarrow -1 < 3\alpha - \beta + 2 \leq 7$$

2. α) Θ.δ.ο $\frac{\alpha}{1+\alpha} < \frac{\beta}{1+\beta} \xrightarrow{\cdot (1+\alpha)(1+\beta) > 0} \Leftrightarrow \alpha(1+\beta) < \beta(1+\alpha) \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow \alpha + \alpha\beta < \beta + \alpha\beta \Leftrightarrow \alpha < \beta$, που ισχύει απ' την υπόθεση.

β) Έχουμε απ' το α)ερώτημα ότι $\frac{\alpha}{1+\alpha} < \frac{\beta}{1+\beta}$ οπότε :

$$\frac{\alpha}{1+\alpha} < \frac{\beta}{1+\beta} < \frac{\alpha+\beta}{1+\beta} \text{ άρα } \frac{\alpha}{1+\alpha} < \frac{\beta}{1+\beta} .$$

3. Είναι : $\frac{\alpha+\beta}{1+\alpha+\beta} = \frac{\alpha}{1+\alpha+\beta} + \frac{\beta}{1+\alpha+\beta} < \frac{\alpha}{1+\alpha} + \frac{\beta}{1+\beta}$ γιατί

$$1+\alpha+\beta > 1+\alpha \text{ και } 1+\alpha+\beta > 1+\beta.$$

(Όσο μεγαλύτερος παρονομαστής τόσο μικρότερο κλάσμα).